

Slätthult No 1 Stora, hemmansdel 1	Slätthult, Krogsered	Grepperds fjärding
Fmis:	Koordinater:Y1323731 X6326889 WGS84 57,034626 12,901550	No 90

Beskrivning:

Slätthult No1 Stora, hemmansdel 1, senare Slätthult 1:3

Sid 245 i Krogsereboken.

2020: Jon Nannessons i Slätthult. Ekomuseum. Vårdas av Hembygdsföreningen. Här finns diverse grunder, brunn och fägata. Informationsskyltar finns också.

Hit kom 1680 Sten Jonsson f i Älmhult. Han tog hand om en del av det gårdsbruk som låg nere efter Bengt Andersson på hemmansdel 3 här i Stora Slätthult. Barn:

- Britta
- Börta f 1678 (samma som Britta ovan?), g med Nils Nilsson i Ekhult i Drängsered
- Anders f 7/11 1671, g 1700 med Johanna Bengtsdotter från Tranehult i Gällared, bosatta på hemmansdel 2 här i Slätthult No1 Stora
- Jon g i Gunnarp 30/10 1717 med änkan Inger Nilsdotter i Övrap i Gunnarp, bosatta där
- Bengt g 1697 med änkan Bengta Andersdotter i Skallekulla, bosatta där

Sten Jönssons hustru avled 1692 (okänt namn).

Sten gifte om sig 1694 med Karin Andersdotter f 1663. Deras barn:

- Anna f x/5 1695, [mor Karin Andersdotter, V: Björn i Älmhult, Jöns i Yered, Ingrid i Greppered, Ingerd i Yered], g 27/3 1737 med Per Helgesson från Gunnarstorp i Vessige, bosatta där
- Arvid f 9/1 1698, [V: Per i Greppered, Arvid i Lilla Slätthult, Nils i Yered, Bengts h i Skallekulla (Bengt Stensson f i Stora Slätthult OVAN! med h Bengta Andersdotter som hade brodern Nils Andersson i Skogsgärde), Arvids h i Slätthult, Pers h i Husagården? (Junkagård?)]
- Ingrid f 13/12 1703, [V: Björn i Älmhult, Nils i Ekhult, Per i Lilla Slätthult, Stens? h i Hufåse Stufåe?, Bengts h i Skallekulla, Ragnhild Bengtsdotter i Hufhult?]
- Håkan i Vessige 1725
- Börta fick UÄ dotter i Älmhult, se nedan

1701 delas denna hemmansdel i två och Stens son Anders och hans hustru tar över gårdsbruket på den andra delen.

Dottern Börta Stensdotter fick tillsammans med Arvid Björnsson i Älmhult dottern:

- Ingierd f 13/11 1726 i Älmhult, g i Askome 1/1 1751 med Nils Olofsson från Ryssgårde i Vessige, bosatta där

Slätthult No 1 Stora, hemmansdel 1	Slätthult, Krogsered	Grepperds fjärding
Fmis:	Koordinater:Y1323731 X6326889 WGS84 57,034626 12,901550	No 90

"1727 d19 Martii underfick qwinnsopersonen Börta Steensdotter uppenbara Kyrckiopticke för sitt lägersmåhl begångit med dhes Syskonbarn (kusin) Arfwid Biörnsson uti Elmhult".

Sten Jönsson avled 3/2 1707.

Karin gifte om sig 13/6 1709 med Bengt Olsson f 1682 i Yered No4 Stora. Deras barn:

- Börta f 11/6 1711, [V: Gunnar i Yered, Jon i Greppered, Per i Yered, h Inger i Yttra Yered, Johanna i Slätthult, Kerstin i Greppered], fl till Vallda i Nordhalland 1729?, d 9/7 1711
- Sten f 1713, g 11/6 1738 med Ingeborg Mårtensdotter från Junkagård, bosatta här

Karin Andersdotter avled 27/9 1747. Bengt Olsson avled 24/4 1748.

Sonen Sten Bengtsson övertog bruket omkring 1734. Hans hustru var Ingeborg Mårtensdotter f 13/3 1720 i Junkagård. Barn:

- Bengta f 14/11 1740, v. Per Helgessons h i Gunnarstorp i Vessige Anna Stensdotter, g 7/3 1777 med gamle drängen Torbjörn Arvidsson från Kurhult, bosatta där
- Maria f 6/5 1744, se nedan, g 31/5 1788 med Anders Larsson från Sjögärde torp i Södra Hestra, bosatta i Kurhult

Ingeborg Mårtensdotter avled 8/6 1746. Hennes bouppteckning från den 26/9 1746 finns bevarad. I den framgår att Ingeborg hade brodern Anders Mårtensson i Junkagård, Arvid Mårtensson i Årnakulla och Sven Mårtensson i Årnakulla (de båda sista troligen också bröder). Förutom dessa anges att Jöns? Joensson i Ytta Århult och Torsten Jonsson i Tranehult var nära släktingar till barnen.

Dottern Maria Stensdotter fick tillsammans med lantmätare Georg Marin UÄ dottern:

- Christina f 31/1 1777 d 5/4 1777 av massel

Maria flyttade till sin syster i Kurhult och gifte sig, jmf ovan.

Sten gifte om sig i Drängsered 23/5 1748 med Ingegärd Nannesdotter f 19/1 1729 i Holmelia i Drängsered. Barn:

- Ingeborg f 19/1 1750, fl till Bol i Alfshög 1772, g 30/9 1792 med änklungen Jöns Svensson i Brännhult, bosatta på Stora Enestugan under Slätthult
- Bengta f 24/1 1752 d 28/9 1755 av kikhosta

Slätthult No 1 Stora, hemmansdel 1	Slätthult, Krogsered	Grepperds fjårding
Fmis:	Koordinater:Y1323731 X6326889 WGS84 57,034626 12,901550	No 90

- Bengt f 1/5 1754, v. Nils Olofssons h i Ryssgårde i Askome Ingerd Arvidsdotter, og brukare i Brännhult 1787-89, fl till Kurhult då, d i Hulegård som dräng 2/5 1790 av bröstfeber
 - Nanne f 3/12 1756, vanför, g 28/3 1778 med änkan Ingegärd Svensdotter från Greppered, bosatta här
 - Christian f 4/2 1760
 - Bengta f 24/1 1763 d 3/7 1785 av lungsot
 - Pernilla f 23/4 1766 d 20/5 1789 av lungsot som piga hos brodern i Brännhult
- Sten Bengtsson avled 4/4 1769 av huvudvärk och bröststot. Änkan Ingegärd Nannesdotter avled 15/12 1787 av bröstfeber.

1761 - 63 bodde även Rotebåtsman Kempes hustru Anna Catrina här. Hon kom från Skåne 1761. Kempe själv var i krigstjänst.

Sonen Nanne Stensson tog över bruket omkring 1774. Han gifte sig med änkan Ingerd Svensdotter f 2/7 1743 i Greppered. Hon hade tidigare varit gift med Jon Mårtensson och bosatt i Greppered.
Barn:

- Christina f 1/6 1778 d 7/1 1779 av koppor
- Jon f 30/5 1780, g 27/12 1817 i Drängsered med Anna Christina Börjesdotter från Holmelia i Drängsered, bosatta här
- Sven f 11/12 1782, g 12/6 1819 med Ingerd Persdotter från Greppered, bosatta där
- Ingerd f 21/6 1786, g i Drängsered 4/1 1818 med änkligen Olof Börjesson från Holmelia i Drängsered, bosatta där

Ingerds barn från hennes tidigare äktenskap:

- Christina Jonsdotter f 25/5 1768 i Greppered, g 9/4 1786 med Mårten Eriksson från Yngered i Askome, bosatta i Bökhult
- Jöns Jonsson f 16/1 1775 i Greppered, g 17/6 1804 med Tornilla Svensdotter från Skallekulla, bosatta där

Nanne Stensson avled 7/7 1787 endast 30 år gammal, av tvinsot. Ingegärd Svensdotter avled 20/8 1823 av ålderdomssvaghhet.

Slätthult No 1 Stora, hemmansdel 1	Slätthult, Krogsered	Grepperds fjärding
Fmis:	Koordinater:Y1323731 X6326889 WGS84 57,034626 12,901550	No 90

Sonen Jon Nannesson tog över som åbo c:a 1811. Han gifte sig med Anna Kristina Börjesdotter f 5/6 1795 i Holmelia i Drängsered. Deras barn:

- Nils f 6/8 1818, g 30/12 1849 med Anna Lena Jonasdotter från Yered, bosatta som åbor i Yered No2, omgift 1874 med Johanna Severina Christiansdotter
- Bengt f 15/11 1820, g 30/12 1847 med Johanna Pernilla Bertilsdotter från Kurhult, bosatta där
- Bartel f 26/3 1823, g 21/6 1850 med Nilla Svensdotter från Greppered, bosatta där
- Johanna Kristina f 21/5 1826, og, bosatt här
- Sven f 26/3 1829, og, bosatt här
- Olof f 14/11 1883 d 11/12 1835, innebränd
- Olena f 24/3 1836 d 30/3 1837 av bröstfeber

Sonen Olof Jonsson blev innebränd 1835 sedan han i ett obehagligt ögonblick "itämt sängabåset" i stugan, varvid hela gården blev lagd i aska.

Jon Nannesson skatteköpte sin hemmansdel (1/4 mtl) från Kronan 22/12 1849. Tidigare hade familjen brukat gården som åbor men nu blev den alltså deras privata egendom.

Jon Nannesson avled 24/4 1872 av ålderdomssvaghet. Anna avled 11/1 1883 av ålderdom.

Sonen Sven Jonsson köpte gården 18/10 1853 av sin far och fick fasta på ¼ mtl av gården 27/11 1855. Han var ogift och skötte gården med hjälp av sin syster Johanna Kristina.

Den 8/11 1901 sålde Sven gården till sin brorson Bengt Johan Bengtsson f 18/11 1855 i Kurhult för 2000 Kr.

I köpet ingick gården och det mesta av lösöret, såsom inventarier och kreatur. Syskonen förbehöll sig en kviga och två får, samt att få bo kvar och använda den del av inventarierna de behövde för att klara sitt uppehälle, så länge de levde. De skulle årligen ha huggen ved, så mycket som de behövde, samt "en Häcktoliter Råg, en Häcktoliter Korn, Två Häcktoliter Poteter samt två liter oskummad mjölk dagligen samt 8 kilo fläsk årligen".

Försäljningskontraktets 4:de punkt lyder dessutom:

"4^e Om vi under vår lifstid af köparen och hans familj och husfolk blifva kärleksfullt och väl bemötte, så tillfaller honom eller hans rättsinnehafvare allt hvad som efter vår död möjligen kan finnas i behåll af oss tillhörige egendom af hvad namn det vara må".

Efter Sven Jonssons död uppstod en tvist om innebörden av denna skrivning. Hans arvingar menade att detta var en allmän viljeyttring och inte att betrakta som ett testamente. Sven hade

Slätthult No 1 Stora, hemmansdel 1	Slätthult, Krogsered	Grepperds fjärding
Fmis:	Koordinater:Y1323731 X6326889 WGS84 57,034626 12,901550	No 90

de sista åren blivit allt mer underlig och man ifrågasatte om skrivningen verkligen kunde anses vara bindande.

Twisten var uppe flera gånger vid tingsrätten och ett antal vittnen hördes. Några menade att Bengt Johan Bengtsson inte behandlat syskonen särskilt kärleksfullt.

F.d. skollärare Schough, som var den som skrivit och bevittnat köpehandlingen, vittnade dock att syskonens mening var just att deras kvarlåtenskap skulle gå till brorsonen och så blev det slutligen.

Sven Jonsson var fömodligen mycket fattig i början av 1900-talet. Omkring 1907 var det en flicka från Ivan Anderssons i Tränshult som gick i skola i Rya som stannade till mitt emot gården och ställde sin skolväska med sina smörgåsar där. Hon skulle hämta sin skolkamrat Gerda Persson som bodde där. När flickorna sedan skulle äta i Rya Skola var smörgåsarna borta och det sades att Sven var den som hade tagit hennes smörgåsar.

Sven Jonsson hängde sig i sin trädgård 8/4 1907. Svens syster Johanna Christina dog 23/4 1917 av ålderdomssvaghet. Det berättas att liket kördes av Sven-Johan Bertilsson i Brännhult i en blåmålad likvagn som ägdes av Ottosons i Gudvarshult. Denna vagn brukade lånas ut vid begravningar.

Bengt Johan Bengtsson sålde i sin tur gården till Anders Otto Olausson 19/8 1908. Den 3/1 1912 gick köpet tillbaka p.g.a. utebliven betalning. Bengt Johan valde då att sälja gården till Mäklarfirman S. Jacobsson och Ankarlo i Falkenberg.

Gården såldes sedan till Sven Johan Larsson f 7/2 1862 i Dagsås och hans hustru Matilda Arvidsdotter f 24/6 1858 i Dagsås, vigda 21/6 1888. Priset var 3000 Kr. De behöll den till 25/9 1939 då de flyttade till Varberg.

Platsen där husen en gång legat sköts av hembygdsföreningen och ingår 2009 som ett besöksmål, "Jons i Slätthult", i Ekomuseum nedre Ätradalen.